

Tulemas on eesti keele õpik hiinlastele

Ilona Tragel

张甜 (Tian Zhang)

Oma Keeles on viimastel aastatel kirjutatud eesti keele õpetamisest Hiinas (Tragel 2015; Gao, Shen 2018). Eesti keelt õpetatakse praegu kahes Pekingi ülikoolis: Pekingi välisõpingute ülikoolis (vt eestikeelset kodulehte <http://global.bfsu.edu.cn/et/>)¹ ja Pekingi rahvusvaheliste suhete ülikoolis², neist esimeses töötab eestlasest lektor HTMi eesti keele akadeemilise välisõppe programmi raames koostöölepingu alusel, teises on Hiina ülikooli kutsutud eestlastest eesti keele õpetajad. Pekingi välisõpingute ülikoolis on Eestist saadetud lektorid töötanud juba üheksa aastat, nende aastate jooksul on eesti keelt õppinud üle 200 üliõpilase. Praegu õpivad üliõpilased eesti keelt valikkursusena, eriala avatakse ilmselt 2020. aastal. Pekingi välisõpingute ülikool on tuntud kui Hiina diplomaatide hääl – selle lõpetajad leiavad sageli töökoha ministeeriumites ja teistes riigiasutustes.

2015. aasta Oma Keele kevadnumbris ilmus rubriigis „Eesti keel mujal maailmas“ artikkel Pekingis eesti keele ja kultuuri õpetamisest (Tragel 2015: 78). Artiklis oli juttu ka sellest, et Hiinas eesti keele õpetamisel on Eestist välja antud õpikud üsna sobimatud³ ning lubadus, et järgmiseks õppeaastaks (2015) töötame välja oma õppematerjali. Seda materjali katsetasime Pekingi välisõpingute ülikoolis kolme õppeaasta (2015–2018) jooksul. Praegu oleme niikaugel, et Pekingi välisõpingute ülikool on toetanud selle õppematerjali väljaandmist esimese hiinlastele mõeldud eesti keele õpikuna kirjastuses Foreign Language Teaching and Research Press (外语教学与研究出版社) – Hiina kõige olulisemas ja prestiižsemas võõrkeeleeõppematerjale ja sõnastikke kirjastavas kirjastuses.

¹ Eesti keeles on kasutusel inglise keelest (Beijing Foreign Studies University) tõlgitud nimevariant, ingliskeelne lühend BFSU. Hiina keeles tähendab selle ülikooli nimi Pekingi võõrkeelte ülikooli.

² Inglisekeelne lühend BISU, nime kohta vt Gao, Shen 2018: 64.

³ Vastupidist seisukohta vt Gao, Shen 2018: 68.

Fotol vasakult: Tartu ülikooli magistrandid Xiaohan Ma ja Jin Yan, Ilona Tragel, Glasgow' ülikooli doktorant Qiaoyun Peng, Pekingi välisõpingute ülikooli eesti keele õppejõud Tian Zhang ja TÜ magistrant Sitong Yu Tartu ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituudis kaardi ees, millel on näha Pekingi kohal olev sinimustvalge lipuke. Märk tähistab seda, et seal õpitakse-õpetatakse eesti keelt. Kõik fotol olevad üliõpilased on Pekingi välisõpingute ülikoolis eesti keelt õppinud.

Valmiva õpiku autorid Ilona Tragel (EKKAVi lektor Pekingi välisõpingute ülikoolis 2014–2018) ja Tian Zhang (Pekingi välisõpingute ülikooli kohalik eesti keele lektor ning eesti keele ja kultuuri osakonna juhataja) on varem koos toimetanud 2016. aastal ilmunud kaks hiina–eesti pilt-sõnastikku (Tragel, Ilona, 张甜 2016a; Tragel, Ilona, 张甜 2016b).

Õpikus on lisaks õppetekstidele, dialoogidele, harjutustele, grammatikaseltistustele ja sõnastikule ka Eesti kultuuri ja maad tutvustavad lühitekstid, mille autorid on Pekingi välisõpingute ülikooli endised eesti keele üliõpilased, kellest osa õpib ja osa on juba lõpetanud magistriõpingud Tartu ülikoolis. Tekstid on kirjutatud läbi isikliku kogemuse prisma, näiteks laulupeost kirjutab laulupeol käinu ning loodusest see, kes on Eesti metsas seenel ja rabas matkal käinud. Lisaks on õpikus Eesti ajalugu käsitlevad järjejutu vormis tekstid, milles esitatakse Eesti ja Hiina ajaloo ajatelg läbi kummaltki maalt pärit tuntud tegelase silmade Hiina kultuuris olulises vestete formaadis.

Tian Zhang oli hiljuti EKKAVi Estophiluse stipendiumiprogrammiga kuuajasel täiendusel Eestis. Stipendium võimaldas õpiku autoritel käsikirja viimistleda. Lisaks sai Tian Zhang käia KUMUs oma magistritöö teemaks olnud kunstniku Konrad Mägi näitusel ning külastada kunstniku ja tema teostega seotud kohti Eestis. Kohtusime ka kunstiajaloolase Eero Epneri ning kunstimetseeni Enn Kunilaga. Stipendiumi kasutamise aja hea valik võimaldas Tianil käia vabariigi aastapäeva üritustel, näha ära „Tõe ja õiguse“, käia Vanemuise teatris, nautida nii lund kui ka tärkavat kevadet.

Hiina keeles õppivale õpilasele suunatud õpik on meie teada esimene omalaadne – eesti keelest erineva kirjasüsteemiga ja tüpoloogiliselt väga erineva lähtekeelega õppijale suunatud õpik. Eesti keele õpik hiinlastele loodab eesti keele aastal astuda väärikalt 2015. aastal ilmunud eestikeelse hiina keele õpiku (Gao, Läänemets 2015) kõrvale.

Viidatud allikad

Tragel, Ilona 2015. Eesti keele ja kultuuri õpetamisest Pekingi välisõpingute ülikoolis. – Oma Keel, 1, 73–78.

Gao Jingyi, Shen Dahong 2018. Eesti keele põhierialast Hiinas. – Oma Keel 2, 64–69.

Tragel, Ilona, 张甜 (toim) 2016a. Hiina keele piltsõnastik. Hiina, Peking: The Commercial Press (汉语图解词典).

Tragel, Ilona, 张甜 (toim) 2016b. Väike hiina-eesti piltsõnastik. Hiina, Peking: The Commercial Press (汉语图解词典).

Gao Jingyi, Märt Läänemets 2015. Hiina keel. Tartu Ülikooli Kirjastus.

OK